

Revoluce městské dopravy v Nitře. Do ulic vyjely autobusy Transdevu

01.01 2022 17:54, Libor Hinčica, Autobusy

Velkou změnu zažívá nitranský provoz MHD. Od Nového roku vyjel do ulic města nově dopravce Transdev, jenž nahradil Arrivu, které tak nadále zůstal jen provoz linkové dopravy v okolí Nitry. Výměna dopravce je spojena také s kompletní obnovou vozového parku, která byla zajištěna 80 vozidly výrobce SOR Libchavy.

Soutěž na zajištění provozu MHD v Nitře byla opakovaná. Ta první, která proběhla už v roce 2019, musela být zrušena, neboť do ní byla podána jen jediná nabídka. Tu dala nitranská Arriva, přičemž tehdy poněkud přestřelila plánovaný rozpočet. Zatímco město hodlalo za deset let provozu vynaložit max. 121 758 574 €, Arriva Nitra nabídla částku o 65 % vyšší – 201 420 000 €. V srpnu 2020 tak musela být vypsána soutěž opakovaná pro období let 2022–2031 (včetně), které se již účastnili tři zájemci.

Nejméně výhodnou nabídku podala společnost ČSAD Hodonín (nabízená cena za výchozí rok, tj. 2022, činila 11 461 584,05 €). Na druhé příčce se umístil dosavadní provozovatel – Arriva Nitra s částkou 10 805 747,80 € a vítězství s částkou 9 881 136,30 € si odneslo sdružení firem Transdev Morava, s. r. o. a TD Transport, s. r. o., přičemž druhá jmenovaná společnost registrovaná na Slovensku byla založena teprve v říjnu 2020 právě v souvislosti s nitranským tendrem a jejím jediným společníkem je Transdev Česká republika. TD Transport původně sídlila v Bratislavě, od září 2021 ovšem bylo její sídlo přeneseno do Nitry.

Odstavené vozy Arrivy Nitra v areálu garáží v prosinci 2021. Zcela vlevo vidíme jediného kloubového zástupce „starého“ Conecta v bývalém Československu. (foto: Michal Křivánek)

Ačkoli o vítězi bylo jasno již před koncem roku 2020, byl u slovenského Úradu pre verejne obstaravanie (zkráceně ÚVO; což je obdoba českého ÚOHS) podán protest ze strany jednoho z neúspěšných uchazečů. I když byl v únoru 2021 protest zamítnut, bylo proti rozhodnutí ÚVO podáno ještě odvolání. Ani u Rady ÚVO ale protest pochopení nenašel, a tak mohlo být sdružení Transdevu a TD Transportu vyhlášeno formálně vítězem, přičemž v květnu došlo k finálnímu podpisu smlouvy. Na samotném harmonogramu – zajištění provozu od 1. 1. 2022 – se nic neměnilo.

Podmínkou výběrového řízení bylo dodání autobusů, jejichž stáří nesmí v žádné části plnění smlouvy přesáhnout 13 let, navíc je nutné plnit podmínku průměrného věku 8 let v období prvních 8 let provozu. Z takto nastavených podmínek vyplývá, že je ekonomicky nejlepším řešením zařadit hned na počátku všechny autobusy zcela nové. Transdev si jako dodavatele celkem 80 vozidel vybral společnost SOR Libchavy. Ten pro šesté největší město Slovenska (s cca 76 000 obyvateli) dodal celkem pět typů vozidel.

Pro linky s menší přepravní poptávkou jsou určeny třídveřové midibusy SOR BN 9,5, kterých bylo zakoupeno celkem 11. Z dobíhající produkce autobusů SOR řady NB byly zakoupeny jak sólo vozy NB 12 CITY, tak NB 18 CITY. Sólo (12m) verze je reprezentována 16 vozidly, kloubová je zastoupena 15 vozy. V Nitře, kde je umožněn cestujícím nástup všemi dveřmi, bylo i v minulosti preferováno nakupování vozidel s vyšším počtem dveří. Ve vozovém parku jsme tak zde mohli nalézt početnou flotilu „hrbáčů“ BN 12 ve čtyřdveřovém provedení, ale také čtyřdveřové vozy NB 12 a pětidveřové NB 18. Při nákupu novější flotily vozů postupoval Transdev obdobně a všechna „en béčka“ pořídil rovněž ve čtyřdveřovém, resp. v případě článkové modifikace v pětidveřovém provedení. V tiskové zprávě výrobce je uvedeno, že jsou určeny primárně pro provoz na linkách s větší výměnou

cestujících.

Již v závěru prosince začalo vyklízení garáží Arrivy, aby se uvolnilo místo pro nové autobusy Transdevu. Na snímku pořízeném v sousedství autobusového nádraží vidíme seřazenou flotilu již odstavených čtyřdveřových SORů BN 12. Mezi jednotlivými vozy zůstály zachovány jen centimetrové rozestupy. (foto: Michal Křivánek)

Dalších 38 vozů odpovídá novější verzi SOR NS 12 (20 autobusů) a SOR NS 18 (18 vozidel). V případě článkových vozů jde o vůbec první sériově vyrobená a dodaná kloubová „eneska“. Prototyp představený v záběru roku 2018 byl po rozsáhlých zkouškách a testování předán do německého Halle, mimoto vznikl ještě jeden předváděcí vůz, jenž je momentálně dlouhodobě testován v Praze (prototyp s motorem EURO VI step E). Není přitom jistě bez zajímavosti, že v Nitře před 13 lety – v roce 2009 – skončila i první devítikusová série autobusů SOR NB 18 CITY a ve městě byly k vidění i jedny z prvních sériových vozů SOR NB 12 CITY, které se však do města dostaly až v roce 2021 jako ojeté (původně byly dodány do Liptovského Mikuláše, načež následně krátce sloužily v Ružomberoku, v Nitře byl však již od roku 2011 v provozu i vůz výrobního čísla 2). Obecně vzato patřil vozový park nitranské MHD k tomu nezajímavějšímu, co bylo možné v bývalém Československu z pohledu fanoušků dopravy obdivovat.

Až do léta 2021 sloužil na lince cyklobusu autobus Karosa B 732, v pravidelné dopravě se pak objevovalo ještě několik Karos B 952(E). Zajímavé bylo zastoupení autobusů značky Mercedes-Benz. Vedle jednoho vozu Citaro, jenž byl svého času prvním svého typu na Slovensku a dlouhou dobu pomyslnou vlajkovou lodí nitranské MHD, byly ve vozovém parku k vidění i autobusy Conecto ve starším středněpodlažním provedení. Vozidla, která byla v linkové verzi dříve typická pro dopravce ICOM a tvořila kolorit několika českých a moravských okresů, zmizela s ohledem na rychlé tempo obnovy vozového parku ve skupině ICOM bez větší pozornosti po nástupu Intoura, takže jedním z mála míst, kde bylo možné na autobusy tohoto typu narazit, byla právě Nitra, jež měla navíc v našich podmínkách vzácnější městské provedení. Mimo standardní verze O 345 navíc provozovala

jako jediná v někdejším Československu i vůz O 345 G, což je verze článková. Původně předváděcí vůz (vyrobený v roce 2000) Nitra koupila v roce 2003 a v provozu se udržel až do 14. 12. 2021, kdy mu skončila platnost technické kontroly.

V roce 2009 se do Nitry dostaly i ojeté autobusy Van Hool AG 330. (foto: Michal Křivánek)

Zahraniční autobusy byly dále zastoupeny belgickým Van Hoolem. V letošním roce se zde krátce objevily 4 vozy Van Hool A 330 převzaté z jiných měst, typickým obrázkem ulic ale byly především článkové vozy Van Hool AG 330. Ty získala (tehdy ještě) Veolia Transport Nitra v roce 2009 (+ jeden vůz v roce 2014) od firmy Veolie Transport Brabant z Nizozemska. Celkem se v ulicích města prostřídalo 14 vozů tohoto typu (r. v. 2001 a 2002) a byť jeden vůz krátce po dodání shořel, byly autobusy belgického producenta v provozu mimořádně spolehlivé a nenáročné na údržbu. Z dalších zajímavých autobusů můžeme zmínit tři městské vozy Scania Omnilink, jež se zabydlely v Nitře v roce 2012. Do města se dostaly ze severočeských Teplic (formálně připutovaly přes Veolii Transport Praha, kde ale nikdy nejezdily), kam na přelomu let 2007 a 2008 přišly ze Stockholmu (opět v rámci přesunů a přeprodejů uvnitř skupiny Veolia Transport).

Z dalších autobusů, které křižovaly ulice města až do konce roku 2021, můžeme vzpomenout autobusy Solaris Urbino (ve 12m, ale i 15m low entry provedení), Iveco Crossway LE 12,8M a početnou flotilu autobusů značky SOR včetně čtveřice plynových vozů Ekobus s libchavskou karoserií. Všechna tato vozidla jsou již od 1. ledna 2022 minulostí. Novější autobusy mají zamířit do dalších provozů Arrivy, ty starší jsou určeny k likvidaci, anebo k případnému prodeji, přičemž firma preferuje prodej všech vozidel „v balíku“ některému z překupníků ojetých autobusů.

Prosince 2021 se dožily i plynové autobusy Ekobus postavené na platformě modelu BN 12. Ve městě byly v provozu čtyři vozy, které byly zakoupeny v roce 2005. Jeden z nich vidíme na fotografii zvěčněný vedle autobusu SOR NB 12 CITY původem z Liptovského Mikuláše, jenž nese výrobní číslo 9 (rok výroby 2008). (foto: Michal Křivánek)

Náhradou pestré škály autobusů je výše zmíněná flotila osmi desítek vozů SOR, které byly všechny dodány v novém jednotném městském laku, který je tvořený světle modrou metalízou (doplňkovou barvou je černá). Všechny autobusy, jež nově využívají i evidenčních čísel, jsou vybaveny dieselovým pohonem, přičemž motory plní emisní normu EURO VI step D. Přenos výkonu na kola zajišťuje automatická převodovka z produkce ZF. Všechny autobusy jsou klimatizovány, sedadla mají textilní čalounění (s barevným rozlišením míst určených pro osoby se sníženou pohyblivostí), k mání jsou ale také USB nabíjecí porty pro dobíjení drobné elektroniky či moderní informační systém z produkce firmy BUSE Blansko. Zajímavostí jsou koše na odpadky umístěné v interiéru vozidla u všech dveří, které se do nitranské MHD dostaly poprvé v souvislosti s nákupem ojetých „Van Hoolů“ před 9 lety.

Ačkoli dosud byly pro řadu městských autobusů v Nitře dosud typické reklamní polepy, nově je reklama zakázána nejen na prostředcích MHD, ale i uvnitř. Pod stropem sice lze nalézt reklamní rámečky (barevně rozlišené na červené a krémové), ty ale mohou sloužit pouze pro informace dopravce, anebo pro reklamní sdělení města (přičemž se předpokládá zejména informování o nejrůznějších kulturních akcích). Pro cestující byla změna dopravce spojená také se výměnou čipových karet pro odbavování jízdného. Ty si bylo možné objednat buďto online, anebo na pobočce v centru města, kde se tak od 9. 12. 2021 tvořily dlouhé fronty. Systém odbavování je zcela nový, a kromě fyzické karty lze mít i virtuální kartu založenou v mobilní aplikaci, anebo využít k nákupu jednotlivých jízdenek platební karty.

Pohled na městské 12m Conecto O 345 zvěčněné pod dálničním mostem v Nitře. (foto: Michal Křivánek)

Transdev po dohodě s Arrivou využívá k deponování autobusů dosavadní areál garáží, kde si pronajímá prostory. Kromě modré flotily městských vozů zde nadále parkují i linkové autobusy Arrivy, která si udržela pozici v krajské obslužnosti. Postupné navážení nových autobusů v době, kdy bylo zapotřebí využívat ještě celou flotilu původních autobusů, vedlo k dočasnému odstavení nově dodaných vozů v externích pronajatých prostorech v rámci Nitry. Následně bylo nutné provést logisticky náročnou operaci postupného přesouvání nepotřebných vozů mimo odstavnou plochu garáží, přičemž situaci jistě napomohla skutečnost, že během vánočních prázdnin je doprava v Nitře zajišťována podle víkendových jízdních řádů, což uvolnilo nemalé množství vozidel. Další autobusy byly poté odstavovány mimo areál garáží tak, aby bylo možné od 1. 1. 2022 zajistit již výpravu všech nových vozů z areálu na Štúrově ulici. Revoluce nitranské MHD se tak obešla bez nepříjemných válek mezi končícím a nově nastupujícím dopravcem, které Arriva poznává z opačné strany barikády v Bratislavském kraji.

Url: Revoluce městské dopravy v Nitře. Do ulic vyjely autobusy Transdevu